

Raadsinformatiebrief

Onderwerp: Openbaarheid van data in de openbare ruimte

Inleiding

Zoals aangegeven in het coalitieakkoord Expeditie Eindhoven, heeft Eindhoven de ambitie om te ontwikkelen tot een Smart Society: een stad die optimaal gebruik maakt van de kracht van technologie, ICT (zoals open data en snelle verbindingen), en design(denken) ten bate van haar inwoners. Doordat de ontwikkelingen op het gebied van (open) data nog heel nieuw zijn, is de regelgeving op landelijk of Europees niveau er nog niet of nog onvoldoende uitgewerkt. Om de ambities van Eindhoven te realiseren is daarom een helder standpunt nodig wat betreft eigendom, openheid en gebruik van data die in de openbare ruimte verzameld worden.

- Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- Coalitieafspraken
- Motie/amendement/toezegging
- Anders, namelijk

Besluit van college van burgemeester en wethouders

1. Instemmen met de in de adviesnota genoemde 8 principes over de openbaarheid en toegankelijkheid van data die in de openbare ruimte wordt verzameld, gemeten of gegenereerd:
 - a. Data in de openbare ruimte (verder: "data") zijn van eenieder. Deze data zijn publiek goed. Data die worden verzameld, gegenereerd of opgemeten (bijvoorbeeld door sensoren die in de openbare ruimte zijn geplaatst), moeten worden opengesteld, zodat iedereen daarvan gebruik kan maken voor commerciële en niet-commerciële doelen. Daarbij dient wel een privacy- en veiligheidsafweging te worden gemaakt.
 - b. Data kunnen persoonsgegevens bevatten. Deze data kunnen dus de levenssfeer van personen raken. De regels van de Wet bescherming persoonsgegevens zijn hierop van toepassing. Deze data moeten pas worden opengesteld nadat deze data zodanig zijn verwerkt (bijvoorbeeld geanonimiseerd of geaggregeerd) dat er geen privacy risico's meer zijn.
 - c. Data die wel privacy of veiligheid risico's meebrengen mogen uitsluitend worden verwerkt binnen de kaders van de

- privacywetgeving. Opslag en verwerking van data dienen conform bestaande wetgeving uitgevoerd te worden.
- d. Data die geen persoonsgegevens (meer) bevatten, dienen zodanig te worden geplaatst dat eenieder op een gelijkwaardige wijze toegang heeft tot die data (bijvoorbeeld via een Open Data portaal). Dat noemen we open stellen van data. Er worden geen technische of juridische belemmeringen opgeworpen die toegang tot data onmogelijk maken, beperken of discrimineren.
 - e. Data worden altijd kosteloos, zonder onnodige verwerkingen (waar mogelijk in de ruwe vorm) en volgens nader te bepalen functionele en technische eisen open gesteld.
 - f. Onderscheid wordt gemaakt met persoonlijke data (zoals een e-mail adres of betaalgegevens) welke met bewust medeweten en na een expliciete toestemming van personen word verzameld. Gebruik van deze data wordt bepaald via een overeenkomst tussen betrokken partijen binnen de kaders van de privacywetgeving (zoals een gebruikersovereenkomst).
 - g. Gemeente heeft altijd inzicht in welke data in de openbare ruimte worden verzameld, onafhankelijk of de data wel of niet open gesteld kan zijn.
 - h. Gemeente blijft in dialoog met de partijen die bijdragen aan de data infrastructuur in de stad en streeft ernaar verdienmogelijkheden en een vruchtbaar economisch klimaat te creëren.
2. Het sectorhoofd Veiligheid en Bestuur opdracht geven om deze principes te verankeren in de relevante lokale verordeningen / regelgeving. Het College nader informeren indien dit tot onoverkomelijke bezwaren leidt;
 3. Het sectorhoofd Strategie opdracht geven om te bevorderen dat deze beleidslijn verankerd worden in nationale regelgeving;

Argumenten

1.1 De principes geven invulling aan de beleidslijn dat alle data die in de openbare ruimte verzameld, gegenereerd of opgemeten worden, publiek goed is en voorkomen dat de data door één of meerdere partijen gemonopoliseerd wordt

Omdat er nog geen duidelijke regelgeving bestaat landelijks of Europees, hebben we een aantal heldere principes uitgewerkt die invulling geven aan het uitgangspunt 'geen zwarte dozen in de stad'.

1.2. Openbaarheid en duidelijke afspraken rondom data zorgen voor vertrouwen, transparantie en acceptatie van nieuwe technologieën door de burgers en ondernemers in de stad

De data in het publiek bezit laten blijven en (voor zover mogelijk) open stellen zorgt voor de benodigde transparantie en voorkomt weerstand tegen de nieuwe technologieën en het gehele Smart Society-concept. Data die gevoelig is op persoonsniveau dienen volgens bestaande regelgeving worden behandeld. Zo kan de burger altijd zeker zijn dat data niet misbruikt zal worden en het publiek belang is geborgd.

1.3. Data open stellen bevordert innovatie en stimuleert het aantrekkelijk economisch klimaat rondom Smart Society

De essentie van een succesvolle Smart Society is dat iedereen geld mag verdienen met data uit het publiek domein maar dat de data zelf in het publiek bezit blijven, zodat ook andere partijen (privaat en publiek) ze kunnen hergebruiken. Innovatieve toepassingen van data en gezonde concurrentie zorgen voor een duurzaam zelfonderhoudend ecosysteem. Zonder heldere spelregels vertragen of blokkeren we innovatie en nieuwe initiatieven van andere partijen op dit gebied. Verdienmodellen die gebaseerd zijn op verkoop van data uit het publiek domein, achten wij niet duurzaam en onwenselijk. Hieraan verlenen wij geen medewerking.

1.4. Het delen van data zorgt voor efficiënter verbruik van de infrastructuur in de stad, zoals netwerkcapaciteit en meetapparaten

Een efficiënt en gezamenlijk gebruik van een gedeelde infrastructuur is bevorderlijk om een leefbare Smart Society te creëren. Daarnaast is de ruimte voor voorzieningen zoals netwerkcapaciteit of meetapparatuur beperkt. Data open stellen stimuleert gezamenlijk gebruik van de voorzieningen die er al zijn.

1.5. Met het houden van data in het publiek bezit borgen we de (nog onbekende) toegevoegde waarde van data voor het publiek belang

Het Smart Society-domein is nu volop in ontwikkeling. Het behouden van alle data die in de openbare ruimte is verzameld in het publiek domein zorgt dat ook voor de nieuwe, nog onbekende medewaarde van data het publiek belang geborgd blijft.

2.1.en 3.1 Door de bovenstaande principes te verankeren in de regelgeving creëren we een juridische titel op basis waarvan we ongewenste ontwikkelingen rondom dataverzameling in de openbare ruimte kunnen weren

De bovenstaande principes kunnen we nu al gebruiken als uitgangspunt voor de dialoog met partijen in de stad, landelijk zowel internationaal. Vervolgens moeten deze principes, na de benodigde uitwerking van technische en functionele details, verankerd zijn in de relevante verordeningen en regelgeving.

Kanttekeningen

Aangezien dit een relatief nieuw terrein is, zal nog nader onderzoek nodig zijn om te bezien op welke wijze de principes het beste verankerd kunnen worden en welke beperkingen daarbij naar boven komen.

Personele consequenties

Geen

Kosten

De kosten van dit voorstel zijn gedekt vanuit bestaande budgetten zoals Innovatiemiddelen.

Burgemeester en wethouders van Eindhoven,

secretaris